

<http://www.bvoverijssel.nl/kennis.html>

Het goede grondmengsel

Eigenschappen van een goed grondmengsel zijn:

- Het moet een goed drainerende werking hebben. Ongezeefde aarde van fijne structuur zoals turf humus en zelfs metselzand houden in een platte schaal teveel water vast, zodat de wortels verdrinken, afsterven en beginnen te rotten.
- Het moet goed water opnemend zijn, maar niet watervasthoudend. Het moet binnen afzienbare tijd weer droog zijn, zodat men weer moet gieten. Door het gieten wordt de slechte lucht (gassen die door bacteriewerking etc. zijn ontstaan) weer uit de schaal verdreven en maakt deze plaats voor zuurstofrijke lucht. De vereiste dat het binnen afzienbare tijd weer droog moet zijn is vooral bij Acers van belang met het oog op korte internodes en kleine bladeren. Bij Pinus soorten is daarom het aandeel split in het grondmengsel nog hoger (tot 70%) hier om de gewenste kleine naalden te krijgen
- Het grondmengsel moet van zichzelf voedingstof arm zijn, zodat men zelf de controle van het mesten in de hand heeft.
- Het mengsel moet wel meststoffen kunnen opnemen, maar deze niet te lang vasthouden, waardoor wortels kunnen verbranden.
- Het mengsel moet niet gaan rotten onder invloed van schimmel en bacteriën. Normaal gesproken heeft een boom genoeg weerstand tegen dergelijke infecties, maar onder minder gunstige omstandigheden (kleine schaal, slechte afwatering, veel regen, lage temperatuur) kan dit toch funest zijn.

Bij grondmengsels die veel vocht op kunnen nemen maar ook veel lucht kunnen bevatten, groeien de wortels sneller.

Het verdient daarom aanbeveling om jonge bomen in een grof doorlatend mengsel te zetten voor snelle en fijne wortelgroei; bij volwassen bomen voldoet daarom een wat fijner mengsel beter.

Een grondmengsel dat destijds bij John van der Laan bij pré-bonsai en bonsai als uitgangsmateriaal werd gebruikt bestond uit:

1 deel coco-peat, d.i. organische elastische grondstof, die niet snel rot.

1 deel Japans split.

1 deel IJslandse lavakorrels, deze neemt veel vocht op

Bij toepassing van dit mengsel moet men echter vanwege het snelle uitdrogen hoge en grote containers gebruiken.

Akadama

Bij het samenstellen van een grondmengsel moet men bedenken, dat de wortels niet alleen voeding en water opnemen, ze moeten ook kunnen ademen, bovendien moeten stikstofbindende bacteriën in de grond kunnen leven. Vandaar een open en korrelige structuur. Kiest men voor het gebruik van Akadama dan kan men het bezwaar van het snelle uitdrogen vooral bij kleine bonsaischaaltjes enigszins tegemoet komen door het mengsel wat fijngeknipte spagnum te mengen, dit verrot niet en houdt water vast. Om nu bij een normaal samengesteld akadama-mengsel al te snelle uitdroging te voorkomen past men een toplaag toe van uitgezeefde fijnkorrelige akadama.

Zoals men al wel weet wordt Akadama voor het gebruik gezeefd, eerst in korrelgroottes van 4 – 6 mm en daarna in \pm 2 mm. Dit bevordert de luchtigheid van het mengsel.

Men heeft ook geprobeerd als alternatief voor akadama gebakken kleikorrels te gebruiken (ceramisch), de hardheid van dit materiaal overtreft dat van akadama weliswaar doch door

de hitte die nodig was voor het bakken is de mogelijkheid tot ionenuitwisseling (het opnemen en weer afgeven van voedingsstoffen) bij dit materiaal daarentegen erg afgenomen. De capaciteit tot opnemen van water is erg groot.

Het verkeerde grondmengsel

In de literatuur vindt men nog vaak als aanbevolen grondmengsels die onder bepaalde omstandigheden kunnen voldoen maar over het algemeen geldt dat de structuur te compact is, zelfs als men er ook nog een goed deel split aan toe zou voegen voor betere drainage. Het mengsel kan geen lucht bevatten en er kan geen capillaire werking plaats vinden (de haarworteltjes nemen slecht vocht op), de ruimtes zo die er zijn, worden door zand, turf en humus gelijk weer opgevuld. Er komt zo geen zuurstof bij de wortels.

De niet aan te raden, mengsels zijn:

Voor coniferen: als basismengsel (niet gezeefd)

1 deel verteerde dennennaalden

1 deel potgrond

1 deel grof zand (1 - 4 mm)

Voor loofbomen: als basismengsel (niet gezeefd)

1 deel potgrond

1 deel turfmolm

1 deel grof zand

eventueel 10 - 20 % kleikorrels. Voor een erg doorlatend mengsel het percentage zand verdubbelen.

An van Dokkum